

всіма бізнес-операціями, що є на підприємстві, а не просто автоматизовано вести облік чи управляти логістикою. При цьому уся бізнес-інформація перебуває в єдиній системі і не потрібно передавати дані від виробничої системи до облікової і навпаки. Менеджеру достатньо мати необхідні повноваження і ERP-система забезпечить йому доступ до інформації про діяльність компанії, що дасть йому змогу здійснювати оперативний аналіз ситуації та ефективніше керувати роботою підприємства.

Отже, управлінський облік запасів має забезпечувати не тільки оперативну інформацію про їх наявність на певну дату, а й відповідальність цієї наявності визначеній потребі. Тому традиційна організація бухгалтерського обліку, коли інформація про виробничі запаси формувалась у сальдових відомостях лише на кінець місяця, в управлінському обліку недостатня. Забезпечити оптимальне співвідношення між виробничою програмою і запасами можна за умови, що інформація про їхню наявність є найоперативнішою. При цьому можна так само оперативно контролювати відповідність фактичної наявності запасів визначеній потребі.

Список використаної літератури

1. Атамас П. Й. Управлінський облік. К.: Центр навчальної літератури, 2009. 440 с.
2. Голов С.Ф. Управлінський облік. К.: Лібра, 2006. 704 с.

Гузик Тарас

ХАРАКТЕРИСТИКА ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ

Експорт – одна з найбільш важливих складових міжнародних відносин, за його допомогою реалізовується надлишок, який не був використаний на внутрішньому ринку держави. Водночас розвиток українського бізнесу неможливий без нарощування експортного потенціалу України. Особливо це стосується малого і середнього бізнесу, який є рушієм економічного розвитку.

Експортний потенціал країни залежить від економічних, інфраструктурних, інноваційних, трудових, наукових, технологічних, інвестиційних умов діяльності підприємств, географічного розташування країни, а також від економічного та правового підґрунтя ведення міжнародного бізнесу.

У березні 2021 році Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України опублікувало загальні підсумки про експорт

товарів і послуг України за 2020 рік, у яких була наведена інформація, що порівняно з 2019 роком експорт товарів скоротився на 1,7% (на 841,7 млн дол.), а послуги на 28,5% (4 461,8 млн дол.).

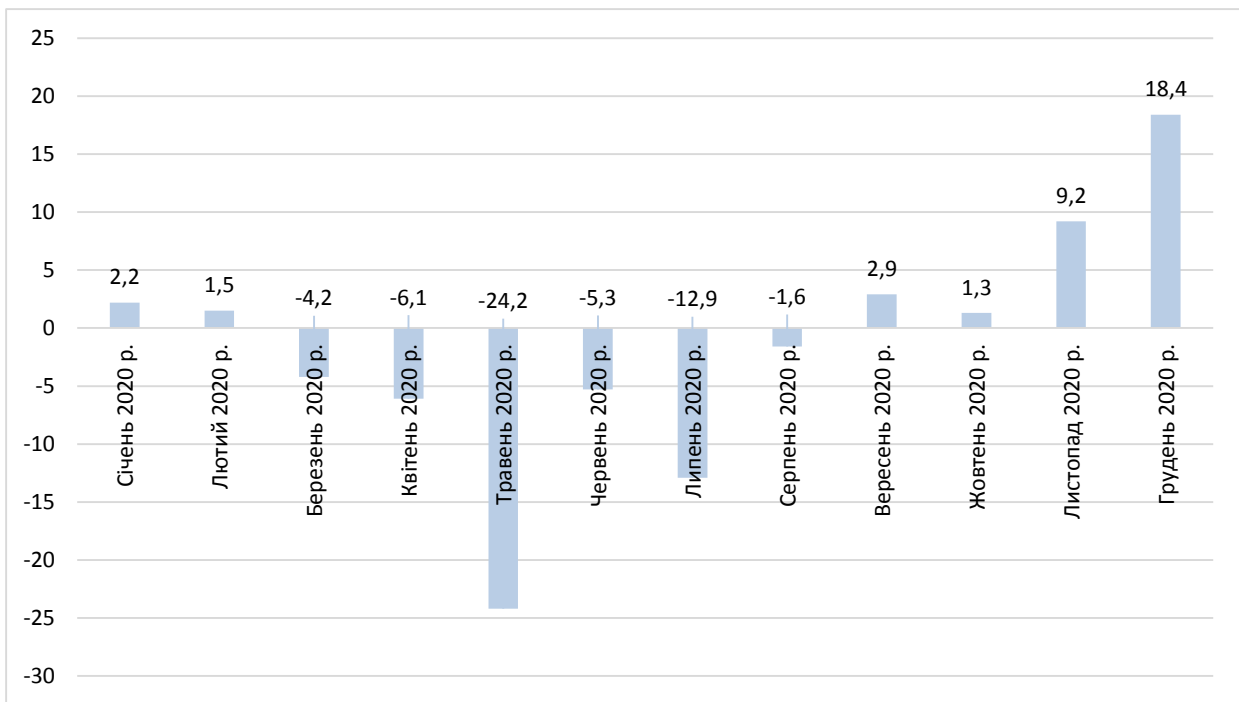

Рис.1 Динаміка експорту України у 2020 р., %

Пік скорочення обсягів експорту у 2020 р. відбулося в березні-травні, але уже у вересні обсяги експорту стабілізувалися і спостерігалось їх зростання, що вказує на пом'якшення карантинних обмежень у всьому світі (див. рис 1).

За даними Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства найбільшими торговельними партнерами для України в експорті товарів і послуг є країни ЄС (37,1%), Китай (12,3%), Росія (9%), Туреччина (4,4%), США (4,0%). Порівняно з попереднім роком експорт вітчизняної продукції до Китаю збільшився на 98%. Водночас, до країн ЄС експорт знизився на 10,3%.

Такі показники пов'язані з впливом внутрішніх і зовнішніх чинників. Серед вагомих зовнішніх чинників, які вплинули на експорт, можна виділити наступні:

1) розповсюдження у світі пандемії COVID-19, що викликало суттєві зміни у діяльності багатьох держав (запроваджено карантинні заходи; введено обмеження пересування громадян та їх трудової діяльності; встановлено дистанційні форми освіти та праці);

2) скорочення виробництва в усіх країнах та зменшення активності промислових підприємств, де робляться кроки проти поширення COVID-19, які привели до глобального зниження попиту та падіння цін на світових товарних ринках;

3) воєнна агресія Росії проти України;

4) продовження економічної агресії Росії (дія заборон щодо поставок вітчизняних товарів на російський ринок, заборона Росією транзиту через її територію української продукції до третіх країн).

До внутрішніх чинників можна віднести такі:

1) вітчизняні підприємства не мають достатнього досвіду і знань щодо виходу на зовнішні ринки;

2) недостатнє інвестування в модернізацію перспективних проектів, які орієнтовані на експорт, та нестача новітніх технологій;

3) застаріла транспортна інфраструктура;

4) конкурентоспроможність вітчизняної промислової продукції є досить низькою;

5) високі відсоткові ставки на кредитування експорту.

Отже, для вирішення даних проблем Україні потрібно визначити нові засоби та напрямки реалізації зовнішньоекономічної стратегії.

Україна повинна бути більш зацікавлена у наданні інформаційних і консультативних послуг для експортерів та компаній, зацікавлених в експорті, для зміцнення експортних можливостей держави під час пандемії.

Також держава повинна брати активну участь у стимулюванні перспективних експортних секторів за допомогою фіскальної та монетарної політики. Україні варто брати до уваги досвід інших країн, зокрема:

1) забезпечення продуктивної роботи державних органів щодо захисту українських експортерів закордоном та допомоги просування вітчизняної експортної продукції;

2) належне функціонування механізмів страхування і кредитування за участю держави;

3) надання податкових пільг підприємствам інноваційного та високотехнологічного виробництва;

4) надання зв'язаних кредитів країнам-імпортерам української продукції.

Вітчизняні підприємства, які займаються експортом, будуть мати певні особливості в організації та методиці обліку таких операцій. Зокрема, отримання виручки в іноземній валюті зумовлює необхідність відображення курсових різниць у складі доходів або витрат підприємства, при формуванні в бухгалтерському обліку інформації про операції в іноземних валютах, застосовуються вимоги НП(С)БО 21. Інші особливості полягають у визнанні

доходів, зобов'язань при експорті, застосуванні валютних курсів, сплаті податкових та митних платежів, оформленні митної документації.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту» від 07.02.2019 № 1792-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1792-19#Text>
2. Закон України «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2020 рік» від 24 грудня 2019 р. № 1109 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1109-2019-%D0%BF#Text>
3. Зовнішня торгівля України товарами та послугами у 2020 році. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=76438c62-5e54-4931-ad98-7fe59d004a2a&title=ZovnishniaTorgivliaUkrainiTovaramiTaPoslugamiU2020-Rotsi>
4. Інфографіка щодо загальних підсумків експорту товарів і послуг України у 2020 році. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=e3c3c882-4b68-4f23-8e25-388526eb71c3&tag=TendentsiiEksportuInfografika-eksport->
5. Лучко М. Р., Мельник Н. Г., Сісюк С. В. Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2018, 347 с.

Катерина Дума

СУТНІСТЬ, ЗМІСТ І РОЛЬ ПОДАТКІВ В ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН: ОБЛІКОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ

Розвиток країн європейського союзу, незважаючи на усі існуючі його поліпшення, використання спільних фондів допомоги, а також різних напрямів співпраці, включаючи спільне інвестування, продовжує характеризуватися відсутністю належної кількості інвестицій і наявністю нерівності між країнами.

З точки зору оцінки податкової політики в Європейському Союзі розглядають чотири пріоритети (рис.1).

Слід зауважити, що питання такої оцінки настільки важливі, що вони відображаються в окремому розділі щорічного Звіту Європейської комісії, який має назву «Податкова політика в Європейському Союзі». Найбільше уваги цьому питанню було приділено, зокрема у Звіті 2017 року.

Результати деяких досліджень науковців [3] європейського союзу вказують на факт існування документальних підтверджень впливу